

Värmländska byggnadsminnen: Geijersgården

Kommun: Munkfors

Socken: Ransäter

Funktion: Minnesgård över Erik Gustaf Geijer, Fredrik August Dahlgren samt Uno Troili.

Tillgänglighet: Geijersgården är öppen för besökare under sommarhalvåret

Beskrivning

Geijersgården kallades ursprungligen Ransäter och finns omnämnd i 1540 års jordebok. Gården Ransäter blev under 1600-talet den nedre bruksherrgården till Ransäters järnbruk. Släkten Geijer kom tidigt att ingå som delägare i bruket och bosatte sig på gården.

I början av 1800-talet gick gården ur familjens ägor och övertogs istället av Barthold Dahlgren med familj. Dahlgren var disponent och förvaltare av Tabergs gruvor i östra Värmland. År 1908 köpte brukspatronen Christoffer Geijer på Brattfors tillbaka gården som därmed kom att byta namn till Geijersgården.

Idag fungerar Geijersgården som en minnesgård över historikern, skalden och politikern Erik Gustaf Geijer som föddes här år 1783. Inne i huvudbyggnaden finns minnen även efter Barthold Dahlgrens son, författaren och akademiledamoten Fredrik August Dahlgren, som bland annat skrev skådespelet Värmlänningarna.

I byggnadsminnet ingår huvudbyggnaden samt två flygelbyggnader, alla timrade i en våning. Till gården hör även, väl samlade bakom huvudbyggnaden, magasin och uthus. Av de båda flyglarna är den södra uppförd i äldre tid, medan den norra år 1930 ersatte en äldre som stått på samma plats. Huvudbyggnaden är uppförd och tillbyggd i tre etapper. Den ursprungliga byggnaden uppfördes som parstuga någon gång under 1600-talets första hälft. Så småningom byggdes den om till en karolinergård i en våning med valmat sadeltak. Vid

mitten av 1700-talet tillbyggdes huvudbyggnaden åt baksidan med två vinkelbyggnader.

År 1821 flyttade familjen Dahlgren in på gården. Innan familjen tog huvudbyggnaden i besittning lät man göra vissa förändringar. Taket sänktes och fasaderna kläddes med panel. Det var troligtvis nu byggnaden fick sin nuvarande färgsättning med en ljus fasad åt väster och en röd fasad åt öster. Från samma tid härstammar sannolikt portiken i tidstypiskt empiristil. På 1910-talet, kort efter att Christoffer Geijer köpt tillbaka gården, företogs en omfattande restaurering av huvudbyggnaden under ledning av arkitekten Oswald Almqvist, varvid det då smått förfallna huset monterades ned och omsorgsfullt återuppbyggdes. Gården har därefter förblivit i släkten Geijers ägo.

Skyddets omfattning i sammandrag

Huvudbyggnadens exteriör och interiör, bostadsflygelns och gästrumsflygelns exteriörer samt ett kring gården avgränsat område.

För fullständiga skyddsföreskrifter, kontakta Länsstyrelsen.

Lästips

- Geijer, C-W, *Geijersgården i Ransäter*, Munkfors 1976

Ändringsinformation

Datum, kommentar:

- 2007-11-09 Första versionen - huvuddelen av informationen hämtad från tidigare byggnadsminnesbeskrivningar.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta Länsstyrelsen för frågor via telefon eller e-post. Telefonnummer och e-postadress finns längst ner på första sidan.